

# UZASADNIENIE

Formularz UK 1	Sygnatura akt	<b>II K 750/20</b>	
Jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku dotyczy tylko niektórych czynów lub niektórych oskarżonych, sąd może ograniczyć uzasadnienie do części wyroku objętych wnioskiem. Jeżeli wyrok został wydany w trybie art. 343, art. 343a lub art. 387 k.p.k. albo jeżeli <b><u>wniosek o uzasadnienie wyroku obejmuje jedynie rozstrzygnięcie o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, sąd może ograniczyć uzasadnienie do informacji zawartych w częściach 3–8 formularza.</u></b>			
1. <b>USTALENIE FAKTÓW</b>			
1.1. <b>Fakty uznane za udowodnione</b>			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.1.1.	S. H.	pkt 1a: w okresie od 10.05.2018 r. do 29.04.2019 r. w W. uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego wobec	

swoich dzieci S. i B. rodz. H. określonego co do wysokości wyrokiem Sądu Rejonowego w Wągrowcu z 21.02.2014 r. (III RC 354/13/1) na łączną kwotę 1000 złotych miesięcznie, a łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości przekracza równowartość trzech świadczeń okresowych, narażając tym samym osoby uprawnione na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych;

pkt 1b: w okresie od 17.01.2020 r. do końca lipca 2020 r. w W. uchylał się od wykonania obowiązku alimentacyjnego wobec swoich dzieci S. i B. rodz. H. określonego co do wysokości wyrokiem Sądu Rejonowego w Wągrowcu z 21.02.2014 r. (III RC 354/13/1) na łączną kwotę 1000 złotych miesięcznie, a łączna wysokość powstałych wskutek tego zaległości przekracza równowartość trzech świadczeń okresowych, narażając tym samym osoby uprawnione na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, a czynu tego dopuścił się przed upływem pięciu lat od odbycia w okresie od 30.04.2019 r. do 16.01.2020 r. części kary łącznej roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności

		orzeczonej wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Wągrowcu z 10.09.2019 r. (II K 319/19) obejmującego skazania za umyślne przestępstwa podobne z art. 209 §1 k.k. i art. 209 §1a k.k. wyrokami tego Sądu z 28.04.2015 r. (II K 152/15) i z 18.12.2017 r. (II K 594/17) na kary po 10 miesięcy pozbawienia wolności.	
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za udowodnione	Dowód	Numer karty	
<b>1.2. Fakty uznane za nieudowodnione</b>			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.2.1.			
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	
<b>2. OCena DOWOdów</b>			
<b>2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów</b>			
Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	

<p>2.2. <b>Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</b></p>			
<p>Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2</p>	<p>Dowód</p>	<p>Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu</p>	
<p>3. <b>PODSTAWA PRAWNA WYROKU</b></p>			
	<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Oskarżony</p>	
<p>#</p>	<p>3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem</p>	<p>pkt 1 a - 1b</p>	<p><b>S. H.</b></p>
<p>Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej</p>			
<p>Na oskarżonym, jako wstępnym, ciążył wobec małoletnich dzieci obowiązek opieki, w tym obowiązek alimentacyjny (art. 129 k.r.o., 128 k.r.o., art. 133 k.r.o.). Obowiązek alimentacyjny został skonkretyzowany co do wysokości wyrokiem sądu i przybrał postać okresowych świadczeń pieniężnych (rat alimentacyjnych).</p> <p>Oskarżony nie wypełniał tak określonego</p>			

obowiązku - w  
przypisanych okresach  
nie uiszczał zasądzonych  
alimentów na rzecz  
dzieci. Zaniechane to  
spowodowało  
każdorazowo (osobno co  
do każdego z czynu)  
zaległość przekraczającą  
równowartość ponad  
trzech świadczeń  
okresowych.

Skutkiem takiego  
zachowania oskarżonego  
było każdorazowo (osobno  
co do każdego czynu)  
całkowite przerzucenie  
ciężaru utrzymania i  
wychowania dzieci na  
osobę współzobowiązaną  
(matkę dzieci) oraz organy  
udzielające odpowiednich  
świadczeń w miejsce  
osób zobowiązanych.  
Brak współuczestniczenia  
oskarżonego w ponoszeniu  
kosztów utrzymania dzieci  
zagroził niemożnością  
zaspokojenia ich  
podstawowych potrzeb  
życiowych. Sytuacja  
życiowa matki dzieci,  
samotnie je wychowującej  
i mającej już choćby z  
tego tytułu ograniczone  
możliwości podejmowania  
odpłatnych zajęć, była  
trudna. Utrzymywała się  
z okresowych prac i  
świadczeń pomocowych.  
Taka sytuacja groziła  
brakiem zaspokojenia  
podstawowych potrzeb  
życiowych dzieci  
oskarżonego.

Okoliczność, że zamiast  
zobowiązanego do  
alimentacji środki na

realizację podstawowych potrzeb życiowych uprawnionego są dostarczane przez inne osoby lub instytucje nie wyłączają odpowiedzialności zobowiązanego za występki niealimentacji (por. postan. SN z dnia 29.01.2019 r., IV KS 35/18). Stanu zagrożenia spowodowanego niepłaceniem rat alimentacyjnych nie niwelowało zatem to, że w pewnym zakresie potrzeby uprawnionego zaspokajała osoba współzobowiązana (matka która świadczyła sama znacznie więcej niż na nią przypadało, a ponadto dodatkowo sprawowała bieżącą faktyczną pieczę nad dziećmi) oraz fundusz alimentacyjny pokrywający zaliczkowo należne kwoty alimentacyjne zasądzone od dłużnika, który uchylał się od ich uiszczenia (por. wyrok SA w Poznaniu z 16.12.1996r., AKa 407/96).

Zakres potrzeb życiowych dziecka oznacza nie tylko zabezpieczenie niezbędnego minimum, ale także stworzenie dziecku niezbędnych warunków umożliwiających zaspokojenie wyższego rzędu potrzeb istotnych dla kształtowania osobowości (por. wyrok SN z 27.03.1987r. V KRN 54/87). Kryterium

oceny potrzeb jako podstawowych stanowią z jednej strony standardy funkcjonujące w danym społeczeństwie (z uwzględnieniem warunków społeczno-ekonomicznych, stanu świadomości, poziomu życia społeczeństwa), z drugiej strony – indywidualne właściwości uprawnionego do alimentacji.

W ocenie Sądu, w odniesieniu do dzieci w wieku szkolnym, zaspokajanie potrzeb wyższego rzędu (aktywnego wypoczynku, dostępności do powszechnych zdobyczy technologicznych i dóbr kultury, dodatkowych zajęć kształcących osobowość i rozwijających zdolności dziecka) jest w naszym społeczeństwie podstawowym i powszechnie przyjętym elementem procesu wychowawczego dziecka. Matka dzieci uprawnionych do alimentów wprost oświadczała, że zaspakajane są jedynie podstawowe potrzeby dzieci. Mając na uwadze skromny budżet domowy przedstawicielki ustawowej oraz zwiększone potrzeby zwłaszcza syna (z uwagi na stan zdrowia), trzeba zatem uznać, że kwota alimentów, które zobowiązany był łożyć oskarżony, a

które za niego wykladał fundusz, była istotna w z punktu widzenia tych zasadniczych potrzeb dzieci. Bez tak znaczącej pozycji w budżecie domowym matki, dzieci narażone były na niemożliwość zaspokajania swych uzasadnionych wiekiem, stanem zdrowia i indywidualnymi właściwościami potrzeb.

Oskarżony miał obiektywną możliwość wykonywania obowiązku alimentacyjnego, jednak zasądzonych alimentów nie płacił. W okresie objętym pkt 1a wyroku - nie wykorzystywał w pełni swoich możliwości zarobkowych; nie pracował nigdzie na stałe; nie sformalizował odpłatnych zajęć dorywczych, przez co wymykał się spod egzekucji komorniczej; nie podejmował aktywności, by skorzystać z pośrednictwa pracy (k. 8,16). W okresie objętym pkt 1b wyroku - pracował, jednak ignorował obowiązek alimentacyjny, w łatwy sposób usprawiedliwiając się (niezasadnie) rzekomymi trudnościami w komunikacji z organem egzekucyjnym, nie podejmując przy tym żadnych form kontaktu i prób zaspokajania potrzeb uprawnionych do alimentów.



Utrzymywanie takiego status quo (pomimo bogatego doświadczenia życiowego, egzekucji, karalności, wezwań ze strony MOPS) świadczy o nieustępliwości, utrwalonym i tendencyjnym ignorowaniu obowiązku alimentacyjnego, mimo posiadanych realnych możliwości ku temu, by go rzetelnie wypełniać. Tym bardziej, gdy zważyć, że oskarżony opuścił dzieci nie tylko w sferze materialnej, ale i duchowej (emocjonalnej). Takie nastawienie psychiczne sprawcy spełnia ustawowe kryterium „uchylania się” od wykonania obowiązku alimentacyjnego (w odniesieniu do każdego czynu z osobna).

W ramach zarzucanego okresu niealimentacji Sąd przyjął dwa czyny (przedzielone okresem izolacji): 1a - od ustania rejestracji w PUP do dnia poprzedzającego osadzenie w zakładzie karnym; 1b - od opuszczenia zakładu karnego do końca miesiąca poprzedzającego wpłaty na poczet alimentów.

Z uwagi na umiarkowany odstęp czasu między czynami, wykorzystanie takiej samej sposobności, tożsamość podstawy wymiaru kary - należało uznać, że zostały spełnione warunki do przyjęcia ciągu

<p>przestępstw z art. 91 § 1 k.k.</p> <p>Nie zachodziły okoliczności z art. 209 § 4-5 k.k.</p>			
#	<p>3.2. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania niezgodna z zarzutem</p>		
<p>Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej</p>			
#	<p>3.3. Warunkowe umorzenie postępowania</p>		
<p>Zwięźle wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięźle o powodach warunkowego umorzenia postępowania</p>			
<p>-----</p>			
#	<p>3.4. Umorzenie postępowania</p>		
<p>Zwięźle wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięźle o powodach umorzenia postępowania</p>			
<p>-----</p>			
#	<p>3.5. Uniewinnienie</p>		
<p>Zwięźle wyjaśnienie podstawy prawnej oraz</p>			

zwiąże o powodach uniewinnienia			
-----			
<b>4. KARY, Środki Karne, PRzepadek, Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie</b>			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
S. H.	1	1a-1b	<p><u>na niekorzyść (co do obu czynów):</u></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- waga i rodzaj naruszonego dobra prawnego</li> <li>- stopień naruszenia (zupełny brak wpłat, a więc potencjalnie duże zagrożenie dla dobra dzieci)</li> <li>- dwójka dzieci pokrzywdzonych,</li> <li>- brak zainteresowania losem dzieci w in. sferach życia, przerzucenie w całości ciężaru opieki na osobę współzobowiązaną i państwo,</li> <li>- zamiar bezpośredni, duże doświadczenie życiowe w omawianej dziedzinie życia</li> <li>- karalność za podobne czyny</li> </ul>

- na niekorzyść co do czynu  
1a: roczny okres czasu

- na niekorzyść co do czynu 1b: w warunkach powrotności do przestępstwa (recydywa) i probacji

na korzyść (co do obu czynów):

- realnie czyny nie spowodowały uszczerbków w dobrach dzieci (podstawowe potrzeby dzieci były zaspokojone)

- zachowanie po czynach (podjęcie realnych kroków celem znalezienia zatrudnienia, podjęcie regularnych wpłat w pełnych wysokościach od ponad pół roku)

- trudne warunki życiowe (brak wykształcenia, trudności finansowe, brak własnego lokum),

- nieutrudnianie biegu rozprawy,

- pozytywna opinia środowiskowa, z pobytu w zakładzie karnym i w miejscu zamieszkania (k. 172 i n.)

- na korzyść co do czynu 1b: krótszy okres czasu (pół roku), a więc mniejsza suma zaległości i stopień pokrzywdzenia

- na korzyść co do czynu 1b: oskarżony pracował, oczekiwał na zajęcie wynagrodzenia

przez komornika (nie ukrywał dochodu)

Wymierzając karę Sąd zbilansował w/w okoliczności. Nie pomijał powrotności oskarżonego do przestępstwa podobnego, ani faktu skazania w warunkach ciągu przestępstw (czyli dwóch fakultatywnych podstaw do obostrzenia kary).

W polu widzenia Sąd miał jednak także zasadę ultima ratio kary pozbawienia wolności oraz główne cele, które ma do spełnienia kara za występki niealimentacji.

Kara w bezwzględnej postaci winna być wymierzona jedynie wówczas, gdy inne środki nie są w stanie osiągnąć względem sprawcy celów kary (art. 58 k.k.).

Skoro oskarżony od ponad pół roku płaci alimenty w pełnej wysokości, zmienił radykalnie swój tryb życia (ustabilizował życie rodzinne, pracuje, nie nadużywa alkoholu) to należy wnosić, że dla osiągnięcia wobec sprawcy celów kary nie jest niezbędna jego izolacja.

Przypomnieć trzeba, że głównym celem nowelizacji k.k. w zakresie przestępstwa niealimentacji było swoiste przymuszenie dłużników alimentacyjnych do

spełnienia swoich obowiązków, nawet "kosztem" redukcji represji karnej (por. instytucje z art. 209 §4-5 k.k.).

W sytuacji, gdy oskarżony zrewidował swoją postawę wobec obowiązku alimentacyjnego, osadzenie go w zakładzie karnym wpłynęłoby demobilizująco, tak na niego samego, jak i postronnych obserwatorów procesu. Kara pozbawienia wolności nie spełniłaby zatem celów wychowawczych, ani prewencyjnych, w tym w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Przy wymiarze kary nie wystarczy w prosty sposób odwołać się do faktu, że był już czterokrotnie karany za to samo. W polu widzenia trzeba mieć i to, że skazania II K 152/15 i II K 650/15 obejmują zbliżone (niemal pokrywające się) czasookresy niealimentacji. Z kolei karę pozbawienia wolności za niealimentację obejmującą okres, którego dot. skazania II K 152/15 i II K 594/17 oskarżony odbył dopiero w 2019/2020 r.

Po wykonaniu tejże kary uzyskał pozytywną opinię i prognozę kryminologiczną (k. 172). Po opuszczeniu murów

więziennych podjął od razu realne starania, by podjąć zatrudnienie i spłacać alimenty; utrzymywał kontakt z kuratorem, realizując zamierzenia readaptacyjne. Stąd też należy wnosić, że wyprowadził właściwe wnioski na przyszłość i nie ma potrzeby ponownie izolować go w zakładzie karnym.

Kara wolnościowa - dolegliwa, gdy chodzi o czas trwania (2 lata), wymiar miesięcznych prac społecznych (30 godz.) i powiązany z nią obowiązek (pkt 2 wyroku) - w dostatecznym stopniu uwzględnia w/ w okoliczności obciążające i jest w stanie spełnić założone cele (zważywszy na dużą dolegliwość kary stanowiącej istotne ograniczenie swobody życiowej, w tym tak cennego prawa do wypoczynku oraz kierowania swoim losem).

Stopień wykorzystania sankcji musi być zdecydowany z uwagi na wymienione na wstępie okoliczności działające na niekorzyść.

Sąd miał na uwadze tryb życia oskarżonego (świadczenie pracy zarobkowej, także poza granicami). Jednak liczne dogodne instytucje K.k.w. (zmiana obowiązków, formy pracy, okresu

			<p>rozliczeniowego, przerwa, itp.) pozwolą na dostosowanie formy i czasu prac społecznych do aktualnej sytuacji życiowej oskarżonego, w tym pracy zawodowej.</p> <p>Sąd odstąpił od kary grzywny, uznając, że byłaby nieadekwatna do ujawnionych okoliczności przedmiotowych i podmiotowych czynów oraz niecelowa (umniejszając faktyczną zdolność płatniczą sprawcy niealimentacji).</p>
S. H.	2	1a-1b	<p>Obowiązek wpływa motywująco i mobilizuje oskarżonego do trwania w zamiarze regulowania alimentów (niewykonanie obowiązku może stanowić podstawę orzeczenia kary zastępczej pozbawienia wolności - art. 65 k.k.w.). Sprzyja realizacji celu wychowawczego, prewencyjnego i ochrony interesów pokrzywdzonych.</p>
<p>5. <i>Inne ROZSTRZYGNIĘCIA ZAwarte w WYROKU</i></p>			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
<p>6. <i>inne zagadnienia</i></p>			
<p>W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii</p>			



<p>mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę</p>		
<p>Rozprawa prowadzona pod nieobecność; oskarżony nie wnosił o odroczenie (k. 192).</p>		
<p><b>7. Koszty procesu</b></p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>3</p>	<p>Zwolnienie – z uwagi na sytuację materialną (znaczna zaległość alimentacyjna, brak wartościowych składników majątku, zajęcie komornicze wynagrodzenia).</p>	
<p><b>7. Podpis</b></p>		
<p>Sędzia Anna Filipiak</p>		

Sędzia Anna